

Íslenska

Námshæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = Þekking

L = Leikni

V = Viðhorf

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í íslensku	P	L	V
Lestur.	Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> náð góðum leshraða og geti lesið af öryggi lesið mismunandi texta, allt frá fyrirmælum og upp í heila Íslendingasögu og noti til þess mismunandi lestrarfærni eftir tegund textans vinni með texta og geti gert grein fyrir efni hans hvort sem er á töluðu eða rituðu máli 	X	X	X
Talað mál og framsögn.	Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> þjálfist í að segja skýrt og greinilega frá, hvort sem um er að ræða upplestur, bókmenntatexta eða gera grein fyrir sínum eigin skoðunum og rökstuðningi 	X	X	X
Hlustun og áhorf.	Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> geti hlustað og meðtekið fyrirmæli frá kennara, öðrum nemendum eða úr hljóðefni og áttað sig á aðalatriðum þess geti endursagt, munnlega eða skriflega, efni sem hann hefur hlustað eða horft á 	X	X	X
Ritun.	Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> þekki flestar stafsetningarreglur og geti beitt þeim í ritun þjálfist í notkun stafsetningarorðabóka riti fjölbreytta texta og geti byggt þá upp á viðeigandi hátt, allt frá fyrirmælum upp í ritgerðir um ákveðið efni þjálfist í notkun myndmáls, orðtaka og málshátta temji sér skýran og snyrtilegan frágang efnis 	X X X X X	X X X X X	X X X X
Bókmenntir	Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> lesi sem fjölbreyttast efni með áherslu á það sem hentar unglingum þekki helstu atriði bragfræði læri grunnhugtök í umfjöllun um skáldsögur og geti notað þau í umsögn um þær kannist við nokkur þekkt skáld og nokkur verka þeirra 	X X X X	X X X	X X X
Málfræði	Við lok árgangs geti nemandi; <ul style="list-style-type: none"> vinni með málið á sem fjölbreyttastan hátt þekki skiptingu í orðflokka eftir merkingarlegum og formlegum einkennum þekki helstu beygingaratriði fallorða og sagnorða þekki merkingarlegan mun á háttum sagna þekki mun á beinni og óbeinni ræðu geti notað og kunnir á handbækur um íslenskt mál 	X X X X X X	X X X X	X

- geti greint á milli setningar, málsgreinar og efnisgreinar og geti nýtt sér það í frágangi texta	X	X	
- geti beitt málfræðilegum hugtökum við lýsingu eða umræðu um texta	X	X	
- þekki orðeiningarregluna og geti nýtt sér hana í stafsetningu og orðmyndun	X	X	
- þekki til helstu orðtaka og málshátta og geti útskýrt mun þeirra	X	X	

A. Grunnþættir menntunar í íslensku

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í 9. árgangi:

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> • Í gegnum bókmenntir, t.d. Engla alheimsins. • Nemendur skoða umhverfi sitt, í gegnum bókmenntir, ritun og umræður og tengja það andlegu og líkamlegu heilbrigði. • Nota geðorðin 10 óspart. • Í gegnum fjölmiðla. • Gagnrýnin hugsun.
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Skoða kynjahlutverk og kynímyndir í þeim bókmenntum sem nú þegar eru lesnar á unglingsstigi. • Skoða kynjahlutfall hjá fjölmiðlum, í tónlist t.d. hvernig tónlistarheimurinn hefur breyst. • DJ, hiphop. • Skoða tónlistartexta. Voru niðrandi hér áður fyrr, eru þeir það enn? • Horfa til jafnréttis í víðu samhengi, t.d. milli fullorðinna og barna, kynþátta, trúarhópa, o.s.frv.
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> • Gagnrýnin hugsun. • Heimspekilegar og siðfræðilegar samræður. • Nota lýðræðislega kosningu. • Samræður og rökræður. • Nota blaðagreinar og aðra fjölmiðla sem fjalla um mannréttindi og lýðræði í kennslu. • Kappræður og rökræður.
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> • Áhersla á að viðhalda lestraráhuga með lestrarátaki að hausti og vori hugsanlega þematengt og í keppnisformi. • Nota stafræna miðla og nýta þá þekkingu sem nemendur hafa. • Lag vikunnar, tengja minningum og stöðum. Kynna uppáhalds tónlistarmanninn sinn. • Rithöfundaheimsóknir. • Fagorðaforði, t.d. í málfræði og stafsetningu. • Lesa fyrir yngri nemendur, t.d. fyrir jóla. • Setja á stofn leshringi. • Lesfimi og frumkvæði í þekkingarleit.

	<ul style="list-style-type: none"> • Virk hlustun. • Búa til útvarpsþátt, sjónvarpsþátt, tímarit. Leyfa nemendum að velja efni til að leysa og rannsaka. Lesa til að læra. • Dagblöð lesin og unnin ýmis verkefni út frá þeim. • Kenna skimunartækni í lestri.
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> • Ýmis hópverkefni. • Semja leikrit, skapandi skrif. • Læra í gegnum skáldsögur, samstarf við rithöfunda og textahöfunda. • „Ljóðaslamm”, klippa, líma, lita, sauma, syngja, endursögn, tengja allt við sama viðfangsefnið t.d. kaflar úr ákveðinni sögu. • Ljósmyndir: lesa ljóð og fara og taka myndir tengdar efninu eða fara og taka myndir og semja ljóð.

I. Stærðfræði

Námshæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = leikni

V = viðhorf

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í stærðfræði	P	L	V
Að geta spurt og svarað með stærðfræði	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tjáð sig um stærðfræðileg efni og um veruleikann með tungumáli stærðfræðinnar, útskýrt hugsun sína um hana fyrir öðrum, leitað lausna og sett viðfangsefni fram á fjölbreyttan stærðfræðilegan hátt með því að beita skapandi hugsun, ígrundun og röksemdafærslu, sett fram, greint, túlkað og metið stærðfræðileg líkön. - fundið, sett fram og afmarkað stærðfræðiprautir bæði í tengslum við daglegt líf og viðfangsefni stærðfræðinnar, lagt mat á lausnirnar, m.a. með það að markmiði að alhæfa út frá þeim, - fundið rök fyrir og rætt um fullyrðingar um stærðfræði, skilið og metið röksemdir sem settar eru fram af öðrum og unnið með einfaldar sannanir 	X	X	X
Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sett fram og notað mismunandi framsetningu sama fyrirbæris, hvort sem um er að ræða hlutbundna, myndræna, munnlega og algebrulega framsetningu eða með töflu og grafi, - lesið úr táknmáli stærðfræðinnar, notað það á merkingabæran hátt, t.d. þýtt af daglegu máli yfir á táknmál stærðfræðinnar og skilið þær leikreglur sem gilda um meðferð þess, - tjáð sig um stærðfræðileg efni munnlega, skriflega og 	X	X	X
		X	X	X

	<p>myndrænt, af nákvæmni og túlkað framsetningu annarra á stærðfræðilegu efni,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rætt um lausnir og nýtt margvísleg hjálparkæki til stærðfræðilegra verka, þar með talið tölvutækni. 	X	X	
Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra og smárra stærðfræðiverkefna, - tekist á við verkefni úr umhverfinu eða samfélaginu, þar sem þarf að afla upplýsinga og meta þær, finna lausnir, m.a. í tengslum við ábyrgð á eigin fjármálum, neyslu og þróun samfélagsins, - nýtt möguleika stærðfræðinnar til að lýsa veruleikanum, - lesið stærðfræðilegan texta, skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á táknmáli stærðfræðinnar. 	X		X
Tölur og reikningur	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - notað rauntölur og greint samhengi milli talna í ólíkum talnamengjum, - notað sætiskerfisrithátt og sýnt að hann skilur þær reglur sem gilda um hann, - gefið dæmi um mismunandi framsetningu hlutfalla og brota, skýrt sambandið milli almennra brota, tugabrota og prósentu, - leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi, vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum, - reiknað með ræðum tölum, m.a. við lausnir á jöfnum og öðrum viðfangsefnum algebru, - notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum, - nýtt sér samhengi og tengsl reikniaðgerðanna og notað þá þekkingu við útreikninga og mat á þeim. 	X	X	
Algebra	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - unnið með talnarunur og rúmfræðimynstur til að rannsaka, koma skipulagi á og alhæfa um það á táknmáli algebrunnar og sett fram stæður með breytistærðum, - leyst jöfnur og einfaldar ójöfnur, - ákvarðað lausnir á jöfnum með myndritum og lýst sambandi breytistærða með föllum. 	X	X	
Rúmfræði og mælingar	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - notað undirstöðuhugtök rúmfræðinnar, - teiknað skýringarmyndir og unnið með teikningar annarra út frá gefnum forsendum, rannsakað, lýst og metið samband milli hlutar og teikningar af honum, - notað mælikvarða og unnið með einslaga form og reglu um hornasummu í marghyrningi og beitt henni í margvíslegu samhengi, 	X	X	X

	<ul style="list-style-type: none"> - mælt ummál, flöt og rými, reiknað stærð þeirra og útskýrt hvað felst í mælihugtakinu, - sett fram einföld rúmfræðileg rök og túlkað táknmál algebru með rúmfræði, - túlkað jöfnur í hnitakerfi og notað teikningar í hnitakerfi til að leysa þær. 	X	X	
Tölfræði og líkindi	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - notað tölfræðihugtök til að setja fram, lýsa, skýra og túlka gögn, - skipulagt og framkvæmt einfaldar tölfræðikannanir og dregið ályktanir af þeim, - framkvæmt tilraunir þar sem líkur og tilviljun koma við sögu og túlkað niðurstöður sínar. 	X	X	X

A. Grunnþættir menntunar í stærðfræði

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar 9. árgangi - stærðfræði:

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> • að nemendum sé skapað jákvætt og hvetjandi umhverfi og hafi tækifæri til að njóta styrkleika sinna til að byggja upp jákvæða sjálfsmynd og fái aukið sjálfsöryggi t.d. með hópaskiptingu
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> • að nemendum séu skapaðar aðstæður til að rækta hæfileika sína á eigin forsendum t.d. með hópaskiptingu
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> • að nemendur þjálfist í gagnrýnni hugsun og ígrundun t.d. í gegnum myndrit
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> • að nemendur nái grunnupplýsingum úr rituðum texta s.s. orðadæmi og tölfræði
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> • að nemendur takist á við margvísleg álitamál og ágreiningsefni í gegnum þrautir
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> • að hvetja nemendur til sjálfstæðrar hugsunar og að hugsa út fyrir rammann t.d. í gegnum þrautir • að hvetja nemendur til gagnrýnnar hugsunar t.d. með því að koma með eigin rök á stærðfræðilegum viðfangsefnum • að nemendur noti ímyndunaraflíð t.d. við lausnir á þrautum

2. Erlend tungumál

1) Danska

2) Náms hæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = Leikni

V = Viðhorf

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum	P	L	V
<i>Hlustun:</i>	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> -skilið mál er varðar hann sjálfan og hans nánasta umhverfi þegar talað er skýrt og greinilega. -tileinkað sér talað mál um margvísleg málefni í kunnuglegum aðstæðum.	x	x	
<i>Lesskilningur:</i>	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> - lesið og skilið stutta texta með grunnorðaforða daglegs lífs um efni sem tengist þekktum aðstæðum og áhugamálum. - beitt mismunandi lestraraðferðum eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum. - geti lesið sér til gagns og ánægju almennan texta af ýmsum toga.	x	x	x
<i>Samskipti:</i>	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> -haldið uppi nokkuð einföldum samræðum með nokkuð eðlilegum framburði. -beitt aðferðum til að gera sig skiljanlegan t.d. með látbragði. -notað algengustu orðasambönd úr daglegu máli og notað ólíkar aðferðir til að gera sig skiljanlegan.	x	x	
<i>Frásögn:</i>	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> -í einföldu máli sagt frá og notað lykilorðaforða sem unnið hefur verið með í viðfangsefnum námsins. -tjáð sig um það sem viðkemur daglegu lífi og því sem stendur honum nærri á nokkuð vel skiljanlegu máli.	x	x	
<i>Ritun:</i>	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> - skrifað stuttan samfelldan texta um efni sem tengist honum persónulega, tengt saman einfaldar setningar og stafsett algengustu orð. - skrifað texta af mismunandi gerðum með stuðningi t.d. gátlista og mynda. - lýst atburðarás og samið texta þar sem ímyndunaraflíð fær að njóta sín.	x	x	
<i>Menningarlausni:</i>	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> -sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir. -þekkt siði og hefðir viðkomandi mál - og menningarsvæða. -greint á milli helstu afbrigða tungumálsins, t.d. hvað er danska, norska, sænska o.s.frv.	x	x	x
<i>Námshæfni:</i>	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> -nýtt sér hjálpartæki, s.s. orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit. -sett sér raunhæf markmið og gert sér grein fyrir hvar hann stendur í náminu og skipulagt sig út frá því.	x	x	x

A. Grunnþættir menntunar í dönsku

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar 8.árgangi í dönsku

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> Skrifa um sitt nánasta umhverfi, fara út og á þá staði sem þau eru að skrifa um og átta sig á staðarháttum og fleira úr umhverfinu sem þau nýta sér svo í verkefninu. Taka orð úr þeim sögum sem verið er að vinna með og leika þau.
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> Menning, fordómar Stéttaskipting Fötlun og menningarmunur Aldur Kynjajafnrétti
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> Gagnrýn hugsun. Nota lýðræðislega kosningu. Nota blaðagreinar sem fjalla um mannréttindi og lýðræði sem útgangspunkt í kennslu. Bekkjarsáttmáli - uppbyggingarstefnan. Rökræður.
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> Yndislestur, nýta ólíka miðla, t.d. Youtube, fréttamiðla. Fagorðaforði. Lesfimi og frumkvæði í þekkingarleit. Virk hlustun. Búa til útvarpsþátt, sjónvarpsþátt, tímarit. Leyfa nemendum að velja efni til að leysa og rannsaka. Lesi til að læra. Bókmenntir og skapandi skrif. Mismunandi lestraraðferðir (skipun, hvað er athyglisverðast o.s.frv.). Lesi og skrifa eins og fræðingar. Orðhlutagreining, hvernig orðin eru búin til.
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> Hugtakakennsla. Nemendur fylgist með fréttum, fræðist um ólíkar auðlindir, hverjar þær eru. Nemendur leiti og finni fréttir sem tengjast umhverfismálum.
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> Tónlist (hlusta og semja). Búa til ævintýri, nemendur þurfa að búa til handritið, persónur, lesa inn texta og setja inn skrifaðan texta Gera kynningar á hverju sem er, má skila hvernig sem er. Ljósmyndir: lesa ljóð/sögur/lög og fara og taka myndir tengdar efninu eða fara og taka myndir og semja ljóð/sögur/lög

3) Enska

4) Náms hæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = Leikni

V = Viðhorf

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum	P	L	V
<i>Hlustun</i>	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> fyrirhafnarlítið tileinkað sér talað mál um margvísleg málefni í kunnuglegum aðstæðum þegar framsetning er áheyrileg, tileinkað sér aðalatriði úr kynningu og frásögnum sem eru innan 	X	X	
		X		

<p>áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt,</p> <ul style="list-style-type: none"> án vankvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr, hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim. 		X	
<p><i>Lesskilningur</i></p> <p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga með nokkuð fjölbættum orðaforða og valið lestraraðferð eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum, aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriðin frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu, lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt, lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi. 		X X X X	
<p><i>Samskipti</i></p> <p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> sýnt fram á að hann er vel samræðuhæfur um kunnugleg málefni, beittir nokkuð réttu máli, eðlilegum framburði, áherslum og hrynjandi, notar algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og kann að beita viðeigandi kurteisi- og samskiptavenjum, hikorðum og ólíkum aðferðum til að gera sig skiljanlegan og skilja aðra, t.d. með því að umorða, tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum, tekið þátt í skoðanaskiptum, færð einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælanda. 		X X X X	
<p><i>Frásögn</i></p> <p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> tjáð sig áheyrilega um málefni sem hann þekkir, beitt tungumálinu af nokkurri nákvæmni hvað varðar reglur um málnotkun, framburð, áherslur, hrynjandi og orðaval, tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum, flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi, samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra. 		X X X X	
<p><i>Ritun</i></p> <p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> skrifað lipran samfelldan texta á hnökralitlu máli um efni sem hann hefur þekkingu á, sýnt fram á góð tók á orðaforða og meginreglum málnotkunar, fylgt hefðum varðandi uppbyggingu og samhengi texta og notað tengiorð við hæfi, skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum, 		X X X	

<ul style="list-style-type: none"> • skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við, • tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu, • leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflíð njóta sín. 		X	
<p><i>Menningarlæsi</i></p> <p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • sýnt fram á að hann þekkir vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér vel grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum, • sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni, • sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma, • getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins, t.d. hvað er breska, skoska, ameríska. 	X	X	
<p><i>Námshæfni</i></p> <p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • sett sér raunhæf markmið, skipulagt nám sitt á markvissan hátt og lagt mat á eigin stöðu og námsframvindu, beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða, • beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf, • nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi, • unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja, • nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni. 		X X X X X	X

A. Grunnþættir menntunar í ensku

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar 9. árgangi í ensku:

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> • Skrifa um sitt nánasta umhverfi, fara út og á þá staði sem þau eru að skrifa um og átta sig á staðarháttum og fleira úr umhverfinu sem þau nýta sér svo í verkefninu. • Taka orð úr þeim sögum sem verið er að vinna með og leika þau.
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Menning, fordómar • Stéttaskipting • Fötlun og menningarmunur • Aldur • Kynjajafnrétti
LÝÐRÆÐI OG	<ul style="list-style-type: none"> • Gagnrýn hugsun.

MANNRETTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> • Nota lýðræðislega kosningu. • Nota blaðgreinar sem fjalla um mannréttindi og lýðræði sem útgangspunktur í kennslu. • Bekkjarsáttmáli - uppbyggingarstefnan. • Rökræður.
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> • Yndislestur, nýta ólíka miðla, t.d. Youtube, fréttamiðla. • Fagorðaforði. Lesfimi og frumkvæði í þekkingarleit. • Virk hlustun. • Búa til útvarpsþátt, sjónvarpsþátt, tímarit. • Leyfa nemendum að velja efni til að leysa og rannsaka. • Lesa til að læra. • Bókmenntir og skapandi skrif. Mismunandi lestraraðferðir (skipun, hvað er athyglisverðast o.s.frv.). • Lesa og skrifa eins og fræðingar. • Orðhlutagreining, hvernig orðin eru búin til.
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> • Hugtakakennsla. • Nemendur fylgist með fréttum, fræðist um ólíkar auðlindir, hverjar þær eru. • Nemendur leiti og finni fréttir sem tengjast umhverfismálum.
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> • Tónlist (hlusta og semja). • Búa til ævintýri, nemendur þurfa að búa til handritið, persónur, lesa inn texta og setja inn skrifaðan texta • Gera kynningar á hverju sem er, má skila hvernig sem er. • Ljósmyndir: lesa ljóð/sögur/lög og fara og taka myndir tengdar efninu eða fara og taka myndir og semja ljóð/sögur/lög

4. Samfélagsgreinar – 9. bekkur

5. Náms hæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = leikni

V = viðhorf

a. Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum í 9. bekk	P	L	V
Reynsluheimur Umhverfi, samfélag, saga, menning: Hæfni nemanda til að skilja veruleikann				
Við lok árgangs geti nemandi:				
<ul style="list-style-type: none"> • Sýnt fram á skilningi á mikilvægi þess að bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum og fyrir mannréttindum, félagslegu réttlæti, jöfnuði og helgi mannlegs lífs. 	X		X	
<ul style="list-style-type: none"> • Ígrundað víxlverkun náttúru, trúar og lífsviðhorfa í tímans rás í samhengi við hnattvæðingu. 		X		
<ul style="list-style-type: none"> • Sýnt fram á einhvern skilning á eðli sjálfbærrar þróunar og þýðingu fyrir umhverfi, samfélag og efnahagslíf. 	X			X
<ul style="list-style-type: none"> • Sýnt fram á skilning á heimabyggð sinni og útskýrt samhengi hennar við umhverfi, sögu og menningu. 	X		X	
<ul style="list-style-type: none"> • Aflað sér og ígrundað upplýsingar um samfélagsmálefni sem birtast í samræðum, texta og myndrænum búningi. 	X		X	
<ul style="list-style-type: none"> • Fjallað um náttúruferla sem mynda og móta land og hafa áhrif á loftslag og gróður. 	X			

<ul style="list-style-type: none"> Útskýrt margbreytileika trúarbragða og lífsviðhorfa og greint áhrif þeirra á líf einstaklinga, hópa og samfélaga. Sýnt fram á læsi á frásagnir, hefðir, hátíðir, siði og tákn kristni og annarra helstu trúarbragða heims. Rætt og borið saman ólík trúar og lífsviðhorf og gert sér grein fyrir hvað er sameiginlegt og hvað sérstætt. Greint áhrif Biblíunnar og helgiritanna annarra helstu trúarbragða á menningu og samfélag. Bent á, fyrirbyggt og brugðist rétt við ýmsum hættum og slysgildrum í umhverfinu og náttúrunni. Rökrætt gildi jafnréttis og mannréttinda á öllum sviðum samfélagsins og hafi einhverja þekkingu á almennum ákvæðum um mannréttindi Sýnt sjálfsaga, sjálfstraust og virðingu í margvíslegum samskiptum og samstarfi við ólíka einstaklinga. Ígrundað eigin getu til aðgerða og gert sér grein fyrir afleiðingum gerða sinna eða aðgerðarleysis. Látið sér annt um velferð og hag samferðarfólk síns. 	X		
	X		
	X	X	
	X		
	X		
	X	X	X
	X	X	X
	X		
	X	X	X

B. Grunnþættir menntunar í samfélagsgreinum

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í 9.bekk – samfélagsgreinar.

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> fái forvarnarfræðslu um kynheilbrigði, sjálfsmýnd og samskipti kynjanna. fái fræðslu um hollt mataræði, hreyfingu, svefn og líkamshirðingu
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> fái tæki tækifæri til að vinna í hópavinnu með öðrum taki þátt í að tjá skoðanir og að hlusta á mismunandi skoðanir annarra. taki þátt í umræðum um kynjajafnrétti, kynhneigð og kynbundið ofbeldi skoði auglýsingar og sjónvarpsþætti með kynhlutverkin í huga kynnist ólíkum menningarheimum
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> takist á við ímyndaðar aðstæður og setji sig í hlutverk annarra s.s. fólks sem býr við önnur kjör og í öðrum heimshlutum eða á öðrum tíma. rökræði álitamál og skiptist á skoðunum. geti valið um framsetningu viðfangsefnis kynnist sögu byltinga, stéttarbaráttu kynnist ólíkum lífstílmabilum fyrri ára s.s. veltungu - og kreppu komi með hugmyndir að málamiðlunum og lausnum við hin ýmsu álitamál
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> fái þjálfun í að byggja upp fagorðaforða gerð hugarkorta þar sem nemendur draga út aðalatriði úr innihaldi texta fylgist með fréttum líðandi stundar og fái tækifæri til að tjá sig um þær hlusti á gestakennara tengi ákveðnar setningar við tímabil og atburði skoði netsíður og bækur með fróðleik og upplýsingum og vinni með þær upplýsingar greini helstu þætti heimstýrjaldar og hernáms
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> finni fréttir sem tengist umhverfismálum fræðist um auðlindir jarðar og vistspor taki þátt í degi sem byggir á sjálfbærni skoði netsíður um umhverfismál og vinni með upplýsingar á þeim s.s. www.globalfootprint.com og www.globalis.is vinni verkefni tengd safnakennslu
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> setji þekkingu sína fram á skapandi hátt s.s. á myndrænan hátt og með gerð leikþátta og myndbanda sæki sýningar og fari í vettvangsferðir

- æfist í að nota hugarflug með leiðsögn

5. Náttúrugreinar

6. Náms hæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

Þ = þekking

L = leikni

V = viðhorf

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum	Þ	L	V
Geta til aðgerða	Við lok árgangs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> • greint stöðu mála í eigin umhverfi og aðdraganda þess, í framhaldi skipulagt þátttöku í aðgerðum sem fela í sér úrbætur • tekið þátt í og útskýrt reynslu sína og niðurstöðu af þátttöku í aðgerðum sem varða náttúru og samfélag, • tekið rökstudda afstöðu til málefna og komið með tillögur um hvernig megi bregðast við breytingum en um leið tekið mið af því að í framtíðinni er margt óvísst og flókið. 		X X x	
Nýsköpun og hagnýting þekkingar	Við lok árgangs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> • tekið þátt í skipulagi og unnið eftir verk- og tímaáætlun hóps við að hanna umhverfi, hlut eða kerfi • dregið upp mynd af því hvernig menntun, þjálfun, starfsval og áætlanir um eigið líf tengjast breytingum á umhverfi og tækni. 		X x	
Gildi og hlutverk vísinda og tækni	Við lok árgangs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> • metið gildi þess að upplýsingum um vísinda- og tækniþróun sé miðlað á skýran hátt • beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúrugreinum unglingsstigsins • skýrt með dæmum hvernig náttúruvísindi, tækni, menning, heimsmynd mannsins og náttúran hafa áhrif hvert á annað umhverfi, samfélagi og tækni. 	x		x
Vinnubrögð og færni	Við lok árgangs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> • lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt • aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr heimildum á íslensku og erlendum málum • beitt vísindalegum vinnubrögðum, s.s. tilraunum og athugunum á gagnrýnninn hátt, við öflun upplýsinga innan náttúruvísinda • kannað áreiðanleika heimilda með því að nota hand- og fræðibækur, Netið og aðrar upplýsingaveitur • gefið skýringar á og rökrætt valið efni úr athugunum og heimildum • dregið ályktanir af gögnum og gefið ólíkar skýringar með því að nota ólík sjónarhorn. 	X x	X X X x	
Ábyrgð á umhverfinu	Við lok árgangs geti nemandi: <ul style="list-style-type: none"> • rætt af skilningi eigin lífssýn og ábyrgð innan samfélags og tekið dæmi úr eigin lífi • tekið þátt í að skoða og skilgreina stöðu umhverfismála á heimsvísu og rætt um markmið til umbóta. 			X x
Að búa á jörðinni	Við lok árgangs geti nemandi:			

<ul style="list-style-type: none"> • útskýrt og rætt ástæður náttúruverndar • útskýrt árstíðabundið veðurlag og loftslagsbreytingar, ástæður og afleiðingar • gert grein fyrir stöðu jarðar í himingeimnum og áhrifum hennar á líf á jörðu • rætt um notkun gervihnatta í samskiptum manna, rannsóknir og álitamál þeim tengdum. 	X X X		X
--	-------------	--	---

<p>Lífsskilyrði manna</p> <p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <p>útskýrt hlutverk helstu líffæra og líffærakerfa mannslíkamans, gerðir frumna, líffæri þeirra og starfsemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt hvernig einstaklingur getur stuðlað að eigin velferð með ábyrgri neyslu og hegðun • útskýrt hvað einkennir lífsskilyrði manna og hvað felst í því að taka ábyrgð á eigin heilsu • útskýrt hvernig fóstur verður til og þroskast, hvað felst í ábyrgri kynhegðun og rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði, bæði sín og annarra • lýst hringrás efna og flæði orku í náttúrunni, útskýrt ljóstillífun og bruna og gildi þeirra. 	X X X X X		
---	---------------------------------------	--	--

<p>Náttúra Íslands</p> <p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <p>gert grein fyrir eigin athugunum á lífverum, hegðun þeirra og búsvæðum</p> <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt flokka lífvera eftir skyldleika, ein- og fjölfrumunga, að erfðir ráðast af genum og hvernig íslenskar lífverur hafa aðlagast umhverfi sínu • útskýrt þarfir ólíkra lífvera í ólíkum vistkerfum 	X X X		
--	---------------------	--	--

<p>Heilbrigði umhverfisins</p> <p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <p>gert grein fyrir verndun og nýtingu náttúruauðlinda í tengslum við sjálfbæra þróun</p> <ul style="list-style-type: none"> • nýtt frumeindakennninguna og lotukerfið til að útskýra eiginleika efna, efnabreytingar og hamskipti • útskýrt krafta sem verka í daglegu lífi manna. 	X X X		
--	---------------------	--	--

<p>Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu</p> <p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • útskýrt forsendur vistvænnar hönnunar, • útskýrt mismunandi tegundir geislunar og hvernig þær eru notaðar í fjarskiptum og lækningum 	X X	X X	
--	------------	------------	--

B. Grunnþættir menntunar í náttúrufræði

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í 9. árgangi - náttúrufræði

Grunnpáttur	Áhersluþættir grunnpátta menntunar
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> • Heilbriggt lífferni, hreyfing, mataræði, sjúkdómar, kynfræðsla, • Nýta eigin styrkleika við úrlausn verkefna
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> • Kynjafræði, jafnrétti kynjanna rætt, staðalímyndir • Taka afstöðu til álitamála varðandi heilbrigði, næringu og hreyfingu og áhrif á eigin heilsu
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> • Réttur til kynfrelsis, kynhneigðar. Í umræðum hefur hver og einn rétt á sinni skoðun og koma henni á framfæri.
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> • Líffærakort, myndir og námsbækur • Lesa og afla sér upplýsinga í náttúrufræði til gagns, vinna með hann og útskýra
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> • Frumefni í alheimi í eilífri hringrás • Temja sér lífsvenjur sem stuðla að eigin heilbrigði og heilbrigði náttúrunnar
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> • ýmis hópverkefni, tilraunir og aðrar athuganir • ýta undir áhuga á umhverfinu og fyrirbærum í náttúrunni

Skólaíþróttir

Þ=þekking

L=leikni

V=viðhorf

Námshæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok 9.árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum	Þ	L	V
	Líkamsvitund, leikni og afkastageta.			
	Við lok árgangs geti nemandi:			
	<ul style="list-style-type: none"> • gert æfingar sem reyna á loftháð og loftfirrt þol, 	x	x	
	<ul style="list-style-type: none"> • sýnt og framkvæmt styrktaræfingar sem reyna á hámarksgetu og úthald í kyrrstöðu og hreyfingu, 	x	x	
	<ul style="list-style-type: none"> • gert liðleikaæfingar sem reyna á hreyfividd og hreyfigetu, 	x	x	
	<ul style="list-style-type: none"> • tekið þátt í hópíþróttum, einstaklingsíþróttum og heilsurækt innan og utan skólans, 	x	x	
	<ul style="list-style-type: none"> • nýtt sér stöðluð próf til að meta þrek og hreysti, lipurð og samhæfingu, 	x	x	
	<ul style="list-style-type: none"> • sýnt leikni og synt viðstöðulaust í bringusundi, baksundi, skriðsundi, og kafsundi auk þess að geta troðið marvaða. 	x		
	<ul style="list-style-type: none"> • skipuleggi og framkvæmi sína eigin þjálfun 	x		
	<ul style="list-style-type: none"> • nýti sér umhverfið til æfinga 		x	X
	<ul style="list-style-type: none"> • hreyfi sig að jafnaði 60 mín á dag 			
	<ul style="list-style-type: none"> • tileinki sér siðferðisleg gildi íþróttar 	x	x	X
	<ul style="list-style-type: none"> • þekki muninn á styrktar- og þolþjálfun. 	x		X
	<ul style="list-style-type: none"> • viti mikilvægi góðra næringar 			
	<ul style="list-style-type: none"> • kynnist afkastamælingum og geti áttað sig á því hvað þær þýða 	x		

<p>Félagslegir þættir.</p> <p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skilið mikilvægi virðingar og góðrar framkomu til að efla liðsandann og skilið mikilvægi góðrar ástundunar, sjálfsaga, sjálfstæðra vinnubragða, samvinnu og tillitsemi í tengslum við góðan árangur í íþróttum. • þekkt mismunandi tegundir leikreglna, farið eftir þeim og sýnt háttvísi í leik, bæði í hóp- og einstaklingsíþrótt, • fylgi mismunandi leikreglum í hvívetna • nýti sér valfrelsi í íþróttatímum til sérhæfingar eftir áhugasviði • styrki sjálfsmýnd sína með jákvæðri upplifun af íþróttaiðkun eða líkams- og heilsurækt • skilji mikilvægi virðingar og góðrar framkomu • aðstoði við að efla liðsanda bekkjar • sýni háttvísi í leik, bæði í hóp- og einstaklingsíþróttum • þekki mikilvægi góðrar ástundunar, sjálfsaga, sjálfstæðra vinnubragða, samvinnu og tillitssemi í tengslum við góðan árangur í íþróttum og heilsurækt • 	<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>		<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>
<p>Heilsa og efling þekkingar</p> <p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geri sér grein fyrir áhrifum hreyfingar á líkamlega og andlega líðan og mikilvægi góðrar næringar fyrir vöxt og viðhald líkamans, • rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði bæði sínu eigin og annarra, • geri sér grein fyrir þjálfunaraðferðum og hugtökum sem tengjast sundiðkun og ýmsum íþróttum, • tekið þátt í leikjum af margvíslegu tagi, sýnt ábyrgð í útvist. • notað mælingar með mismunandi mælinákvæmni við mat á afkastagetu. • tekið þátt í leikjum af margvíslegu tagi. 	<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>	<p></p> <p></p> <p></p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>	<p></p> <p></p> <p></p> <p>x</p> <p></p> <p></p>
<p>Öryggis- og skipulagsreglur.</p> <p>Við lok árgangs geti nemandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekið ákvarðanir á grundvelli öryggis- og umgengnisreglna og brugðist við óvæntum aðstæðum. • Sýnt björgun í vatni og notað viðeigandi björgunaráhöld. • Bjargað jafningja á björgunarsundi. 	<p>x</p> <p>x</p>	<p>x</p>	

		X	
--	--	---	--

Grunnpættir menntunar

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í skólaíþróttum

Grunnpáttur	Áherslupættir grunnþátta menntunar í 8.-10. Bekk. Að nemandi
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> • tileinki sér mikilvægi hreyfingar í daglegu lífi. • taki þátt í leikjum og stundi líkams- og heilsurækt með ánægju og félagsleg samskipti að leiðarljósi. • að nemandur taki ábyrgð á eigin heilsu og skilji mikilvægi svefns, næringar og hreyfingar. • þjálfist í því að fara rólega af stað í upphafi reglubundinnar hreyfingar og einnig í lok æfingar og skilji hvers vegna. • fái jákvæða upplifun af íþróttaiðkun. • sé meðvitaður um gildi æfinga sem stundaðar eru í íþróttatíma.
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> • stundi fjölbreytta hreyfingu í formi leikja og/eða íþróttá án fordóma. • fái tækifæri óháð kyni til að njóta styrkleika sinna í íþróttum og sundi og styrki sjálfsmynd sína. • njóti viðurkenningar og geti tilheyrt hópnum.
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> • hafi fengið tækifæri til að velja sér hreyfingu við hæfi, á vegum skólans eða í nærsamfélagi. • hafi jafnan rétt á við aðra að stunda hreyfingu a.m.k. 3 sinnum í viku í 40 mínútur í senn.
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> • fái tækifæri til að ræða um mikilvægi hreyfingar fyrir heilsu og vellíðan. • þekki áhrif hreyfingar og þjálfunar á helstu líffæri eins og hjarta, lungu, vöðva- og taugakerfið. • taki þátt í leikjum sem styrkja samvinnu og samskipti nemenda. • læri að taka sigri jafnt sem ósigri og sýni af sér í hvívetna íþróttamannslega framkomu í leik og starfi.
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> • hafi jákvæða upplifun af íþróttaiðkun og skilji mikilvægi reglubundinnar hreyfingar. • hafi frumkvæði af hreyfingu heima fyrir og í skóla. • styrki sjálfsmynd sína til að hann sækir í þá hreyfingu og þjálfun sem hann hefur áhuga á að tileinka sér í framtíðinni. • að fái hvatningu til að ganga eða hjóla skólann eða til að nota annan vistvænan ferðamáta. • læri að nýta þá möguleika sem eru í nærumhverfi til hinna ýmsu hreyfinga. • tileinki sé góða umgengni hvort sem er í íþróttamannvirkjun eða í nærumhverfi.

7. List-og verkgreinar

8. Náms hæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = leikni

V = viðhorf

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum	P	L	V
	<i>Við lok 10. árgangs geti nemandi:</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> • unnið sjálfstætt eftir vinnuferli frá hugmynd til lokaafurðar og greint frá mismunandi nálgun við vinnuna, • hagnýtt þá sérhæfðu leikni og þekkingu sem hann hefur öðlast á skapandi hátt og sýnt frumkvæði, • tekið þátt í samvinnu með sameiginlegt markmið hópsins að leiðarljósi, • skipulagt vinnu sína með sjálfbærni í huga, • beitt þeirri tækni sem námsgreinin býr yfir á sjálfstæðan hátt, • sett verkefni sín í menningarlegt samhengi, • tjáð sig um verkefni sín með því að nota hugtök sem greinin býr yfir, • sýnt frumkvæði í góðri umgengni og frágangi á vinnusvæði, • metið eigið verk og annarra og rökstutt álit sitt með þeim hugtökum sem viðkomandi námsgrein býr yfir. 	X X X X X X	X X X X X	 X X X X

List- og verkgreinar

Námshæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = leikni

V = viðhorf

a. Viðmið um námshæfni í heimilisfræði

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í heimilisfræði	P	L	V
Matur og lífshættir	<i>Við lok 9. árgangs geti nemandi:</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> • greint aðalatriði næringarfræðinnar og útskýrt tengsl næringarefna, hráefna og matreiðslu, • farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti og þrif tengdu heimilishaldi og matreiðslu, 	X X	X X	X
Matur og vinnubrögð	<i>Við lok 9. árgangs geti nemandi:</i>			
	<ul style="list-style-type: none"> • skipulagt og matreitt fjölbreyttar, hollar og vel samsettar máltíðir úr algengu og nýstárlegu hráefni með áherslu á hagkvæmni og nýtni, • beitt helstu matreiðsluaðferðum og notað til þess ýmis mæli- og eldhúsáhöld, 	X X	X X	

	<ul style="list-style-type: none"> greint frá viðbrögðum við slysum á heimilum, geti unnið í hóp, sýnt öðrum tillitssemi og virðingu. 	X		X
		X	X	X
Matur og umhverfi	<i>Við lok 9. árgangs geti nemandi:</i> <ul style="list-style-type: none"> sett viðfangsefni heimilisfræðinnar í vítt samhengi við lýðræði og jafnrétti, hreinleika og eiginleika sem taldir eru bæta heilsu fólks og stuðla að sjálfbærri þróun, 	X	X	X
Matur og menning	<i>Við lok 9. árgangs geti nemandi:</i> <ul style="list-style-type: none"> sagt frá íslenskri og erlendri matarmenningu og matreitt ýmsa þjóðarrétti 	X	X	X

Hönnun og Smíði

Námshæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = leikni

V = viðhorf

a. Viðmið um námshæfni í Hönnun og smíði 9. bekk.

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í Hönnun og Smíði.	P	L	V
Handverk:	<ul style="list-style-type: none"> valið aðferðir, efni og verkfæri við hæfi og sýnt rétta og ábyrga notkun verkfæra. sagt frá mikilvægi verkþekkingar í nútíma samfélagi. 	X	X	X
		X		X
Hönnun og tækni:	<ul style="list-style-type: none"> útskýrt hugmyndir sínar fríhendis og með grunnteikningu. unnið sjálfstætt eftir verkáætlun og vinnuteikningu, útbúið efnislista og reiknað kostnað. framkvæmt flóknari samsetningar, s.s. samlímingu, töppun og skrufun hannað verkefni út frá efni, fagurfræði, tækni, umhverfi, notkun og ending 	X	X	
		X	X	
		X	X	
		X	X	X
Umhverfi:	<ul style="list-style-type: none"> greint vistvæn efni frá óvistvænum og haft sjálfbærni að 	X		X

leiðarljósi við vinnu sína, s.s. við efnisval.			
• beitt viðeigandi vinnustellingum og notað réttan hlífðarbúnað og fjallað um vinnuvernd og hvers vegna reglur þar að lútandi eru settar.	X		X

Sjónlistir

Námshæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = leikni

V = viðhorf

a. Viðmið um námshæfni í sjónlistum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í sjónlistum	P	L	V
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • valið á milli mismunandi aðferða við sköpun, prófað sig áfram og unnið hugmyndir í fjölbreytta miðla.	x	x	x
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • greint og beitt fjölbreyttum aðferðum og tækni.	x	x	x
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • tjáð skoðanir eða tilfinningar í eigin sköpun.		x	
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • sýnt og útskýrt vinnuferli frá hugmynd að lokaverki.	x	x	x
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • skrásett og sett fram hugmyndir á fjölbreyttan hátt byggðar á eigin ímyndunarafli.	x	x	x
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • notað orðaforða og hugtök til að tjá skoðanir sínar á myndlist og hönnun.	x	x	
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • gagnrýnt af þekkingu og virðingu eigin verk og annarra bæði einn og í samvinnu.	x	x	
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • greint, borið saman og lýst ýmsum stílum og stefnum í myndlist og hönnun, bæði á Íslandi og erlendis og tengt það við þá menningu sem hann er sprottinn úr.	x	x	x
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • túlkað listaverk og hönnun með tilvísun í eigin reynslu.	x	x	
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • gert grein fyrir margvíslegum tilgangi myndlistar og hönnunar og sett hann í persónulegt, menningarlegt og sögulegt samhengi.	x		x
	<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i> • greint hvernig sjónrænt áreiti daglegs lífs hefur áhrif á líf okkar og gildismat.	x	x	x

TEXTÍLMENNT

Námshæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = leikni

V = viðhorf

a. Viðmið um námshæfni í textílmennt 9.bekkur

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í textílmennt	P	L	V
Handverk, aðferðir og tækni	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> beitt fjölbreyttum aðferðum og áhöldum greinarinnar við formun textílafurða, rökstutt eigið val á textílefni eftir viðfangsefni og efnisfræði, unnið með snið og uppskriftir, tekið mál, áætlað stærðir og efnisþörf. 	x	x	x
Sköpun, hönnun og útfærsla	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> beitt skapandi og gagnrýnni hugsun í hönnun og textílvinnu skreytt textílafurð á skapandi og persónulegan hátt lagt mat á eigin vinnubrögð, sagt frá góðu handbragði, formi og hönnun og notað til þess viðeigandi hugtök 	x	x	x
Menning og umhverfi	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> útskýrt tjáningarmáta og tákni textíla og tísku út frá mismunandi stíl, áferð og efniskennd, í tengslum við sérkenni íslenskrar textílvinnu, handverks, textílsögu og menningararfs, fjallað um helstu tákni og merkingar vefjarefna, sagt frá textíliðnaði og starfsgreinum tengdum fatagerð og textílhönnun, sagt frá vinnslu textílefna við mismunandi aðstæður og sett í samhengi við sjálfbærni og umhverfisvernd 	x		x

List- og verkgreinar

Námshæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = þekking

L = leikni

V = viðhorf

a. Viðmið um námshæfni í tónmennt

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir: Viðmið um námshæfni í tónmennt	P	L	V
<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i>			
<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i>			
<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i>			
<i>Við lok árgangs geti nemandi:</i>			

8.-10. bekkur

Grunnpáttur	Áhersluþættir grunnpátta menntunar í list- og verkgreinum
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none"> Lögð er áhersla á persónulegt hreinlæti og góða umgengni, s.s. handþvottur og frágangur. Lögð er áhersla á rétt vinnubrögð og vinnustellingar og mikilvægi þess að beita áhöldum/verkfærum rétt. Lögð er áhersla á örugga umgengni á vinnusvæði.
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none"> Unnið er með jafnrétti t.d. með því að hafa sömu verkefni fyrir bæði kynin. Nemendur taki tillit til skoðana annarra.
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none"> Nemendur fá tækifæri til að velja sér verkefni og aðlaga það að sínu áhugasviði. Allir hafa rétt á að tjá sig og koma með hugmyndir. Nemendur fá tækifæri til að vinna með hugmyndir sínar og útfrá styrkleikum sínum.
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none"> Nemendur fá þjálfun í að lesa myndrænan og stafrænan texta og tengja saman hug og hönd, s.s. uppskriftir, myndmál, nótur, texta, skákþrautir, lesið í skóginn og tálgað í tré. Nemendur velja sér áhöld og tæki sem henta viðfangsefnum hverju sinni. Nemendur velja verkefni með leiðsögn sem henta hverju sinni.
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none"> Lögð er áhersla á endurvinnslu, flokkun og endurnýtingu hráefnis og námsefnis. Lögð er áhersla á að nota ekki meira efni en þarf í verkefnið. Efniviður sóttur í nærumhverfi. Nemendur ganga af virðingu og ábyrgð um vinnusvæði sitt.
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none"> Nemendur fá mörg tækifæri til sköpunar í list- og verkgreinum og setja sín persónulegu einkenni á sköpunina s.s. mála, teikna, forma, semja og hanna. Lögð er áhersla á að virkja ímyndunarafl, sína frumkvæði og hæfileika til að skapa afurð.

Upplýsinga- og tæknimennt

Námshæfni – viðmið um hæfni innan námssviðs

P = Þekking

L = Leikni

V = Viðhorf

a. Viðmið um námshæfni í upplýsinga- og tæknimennt

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnispættir:	Viðmið um námshæfni í upplýsinga- og tæknimennt	P	L	V
Vinnulag og vinnubrögð	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> nýtt upplýsingaverið á fjölbreyttan hátt til þekkingaröflunar og miðlunar unnið sjálfstætt og tekið ábyrgð á eigin námsframvindu unnið á skapandi og gagnrýnni hátt, sjálfstætt og með öðrum unnið með margvíslegan tæknibúnað á hagkvæman og markvissan hátt beitt réttri fingrasetningu 	X	X X	X
Upplýsingaöflun og úrvinnsla	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> nýtt hugbúnað/forrit og önnur gögn við upplýsingaleit nýtt efni á margvíslegu formi og rafrænan stuðning, s.s. itarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni beitt gagnrýnni hugsun við að vega og meta upplýsingar með tilliti til gæða og efnismeðferðar þeirra unnið með heimildir, virt siðferði í heimildavinnu og sett fram heimildaskrá samkvæmt viðurkenndum aðferðum nýtt hugbúnað og forrit við uppsetningu ritgerða og ritsmíða samkvæmt viðmiðum um uppsetningu og frágang nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu á tölulegum gögnum 	X	X	X X X
Tækni og búnaður	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> nýtt hugbúnað/forrit við flókna framsetningu ritunarverkefna og tölulegra gagna nýtt hugbúnað/forrit við myndvinnslu, hljóðvinnslu og gerð myndbanda nýtt hugbúnað/forrit við vefsmíðar 	X	X	X X
Sköpun og miðlun	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> útskýrt einfaldan hugbúnað, eðli og uppbyggingu tölvu nýtt hugbúnað við forritun og miðlun þekkingar á fjölbreyttan og skapandi hátt 	X	X	X
Siðferði og öryggi	<p><i>Við lok árgangs geti nemandi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> sýnt ábyrgð við meðferð og dreifingu upplýsinga hvort sem er til persónulegra nota eða heimilda- og verkefnavinnu nýtt rafrænar leiðir og samskiptamiðla af ábyrgð, unnið í samræmi við reglur um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um eigin siðferðislega ábyrgð 	X	X	X X

Grunnþættir menntunar í upplýsinga- og tæknimennt

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í upplýsinga- og tæknimennt :

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<ul style="list-style-type: none">• x• x o.s.frv.
JAFNRÉTTI:	<ul style="list-style-type: none">• x• x o.s.frv.
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	<ul style="list-style-type: none">• x• x o.s.frv.
LÆSI:	<ul style="list-style-type: none">• x• x o.s.frv.
SJÁLFBÆRNI:	<ul style="list-style-type: none">• x• x o.s.frv.
SKÖPUN:	<ul style="list-style-type: none">• x• x o.s.frv.